

OOSTENDE IN DE BELLE EPOQUE

door Jef KLAUSING

Mevrouw TIMMERMANS, ons medelid, gaf me het schrijfboek van haar moeder ter inzage. Hieruit copieerde ik het volgende lied dat gaat over Oostende tijdens de "Belle Epoque".

Bij het overlezen van de tekst ziet het er naar uit dat deze niet geschreven werd door een Oostendenaar. Maar het geeft er niet om : bezoekers zijn over het algemeen betere opmerkers dan de mensen van de eigen stad !

M I J N B E H A G E N

1.

Een ieder mens vindt zijn behagen
Ofwel in 't vissen of in 't jagen,
Maar ik vind mijn verzet op straat
En zie hoe alles gaat.

Ik was te Oostende, Donderdag, tra la la
Curieuze toeren van alle slag, tra la la
Ik schoot in nen luiden schaterlacht. Ha !

2.

De trein die reed de statie binnen
Gelaân met boeren en boerinnen.
Ze brengen melk en boter mee
Voor d'heren van de steê.
Ze staan gekleed op hun pieke beste, tra la la
Met lint en strek op hoed en veste tra la La
Al mode en glorie dat men ziet,
't Is boereleute en anders niet. Ba !

3.

En op de vismarkt vele wijven
Die staan te schelden en te kijven
Ze venten sprot en schellevis
't Is duivels kerremis.
Men roept alhier en tiert aldaar, tra la la
Ze vliegen malkeer in 't haar
En 't is dan kwestie van pas op
Of ge krijgt hun manden naar de kop. Pouf !

4.

'k Verliet de vismarkt zèere, zèere
En kwam aan de débarcadère.
De Londenboot was g'arriveerd
Veel volk dat défileert.
Een englishman zo dikke vet, tra la la
Met zijn madam in grand toilet
Daarachter komt de keukenmeid
Ze draagt bébé die weent en schreit. Bè !

5.

En op het strand 't is gaan en keren
Van kinders, juffers, damen, heren
't Is al het volk van eerste chic
Dat wandelt op den dijk.
Daar gaat een juffer proper en net, tra la la
Daarachter komt ne pick-pocket
Een politieagent die dat bemerkt
Hij heeft hem bij de kraag gestekt. Raf !

6.

'k Zag verder vele mensen stromen
Een omnibus was aangekomen
Met zatte wijven op de zwier
Ze mieken veel getier.
Ze wilden met hun vuisten slaan
En ik had de tijd om weg te gaan
Want g'heel dat boeltje zat niet plus
Ik nam de trein en reed naar huis.

BOEKENNIEUWS

DE LOGISTIEK VAN NIEUWPOORT 1600

door Ivan VANHYFTE

Zoals het economisch aspect in de geschiedschrijving vaak werd ondergewaardeerd, is dit nog meer waar voor het logistieke. Ik ken weinig historiografen die uitvoerig alle voorbereidingen en handelingen die nodig zijn om de troepen op de meest doeltreffende wijze van goederen en voorraden te voorzien met oog op een militair treffen, schetsen.

IR. B. COX heeft in een meesterlijk werk "De logistiek van Nieuwpoort 1600" (De Walburga Pers Zutphen 1986) op een uiterst wetenschappelijk-nagetrokken wijze ook onze stad laten herleven, als geen ander. Het is een sublieme aanvulling geworden op VLIETINCK, waar trouwens vaak naar wordt verwezen.

In juni 1600 trok het leger van de Republiek der Verenigde Nederlanden, onder leiding van prins Maurits, naar Vlaanderen. Een grootse operatie werd het die culmineerde in de befaamde slag bij Nieuwpoort en zijn vervolg vond in het Nieuwe Troje.

De historische betekenis van deze tocht wordt uitgediept door Noord- en Zuidnederlandse, Spaanse, Engelse en Franse deelnemers en tijdgenoten, die nu eens niet de klassiekers zijn die we meestal lezen over ons Beleg (Fleming, Haestens e.a).

Originele pentekeningen en kaarten die aan eisen van hoge, topografische nauwkeurigheid voldoen, versieren 10 hoofdstukken, aangevuld met 9 bijlagen. Nieuw en revelerend bronnenmateriaal werd ongetwijfeld aangeboord in het Algemeen Rijksarchief in Den Haag, waar wellicht onvermoede Oostendse archiefstukken bewaard liggen. De briefwisseling van de Staten Generaal, toen in Oostende aanwezig, is er een voorbeeld van. De lektuur geeft een levendige kijk op het achterland: Bredene, Plassendale, Oudenburg, Snaaskerke om niet de desastreuze slag bij de Leffingerdijk (p. 53) te vergeten. Van uur tot uur wordt de krijgssituatie met minutieuze timing gevolgd. Je waant je op het terrein tussen de cavaleriecharges. De troepensterkte op de schansen, de invloeden van het getij, het vivres-transport gelost en geladen, de brood- en roggevoorraden, de vlootbewegingen in de Geule zijn welgekomen aanvullingen op de bestaande uitvoerige literatuur en zijn mijn inziens al zelden becommentarieerd.

In een nabeschouwing worden tactiek en logistiek beoordeeld.

Mag ik, in alle nederigheid, de raadplegers van het werk, wijzen op een paar schoonheidsfoutjes? Het onderzoek naar de ingrijpende